

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК XLVIII. Ч. 57. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 9-го березня 1940.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 57. Jersey City, N. J., Saturday, March 9, 1940.

VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

85,000-ТОНОВИЙ ЗБІГЛЕЦЬ У НЬО ЙОРКУ

НЬО ЙОРК. — До ньюйорського доку на 50 вулиці заїхав невеликий європейський збіглець, що має 85,000 тон містотні. Ним є найбільший, хоч невикінчений іще, корабель на світі, „Квін Елізабет”. Хоч на його палубу вдалася хмара журналістів, щоб докладно оглянути його і випитати про ту цікаву їзду, проте не все можна було вивідати. Деякі відділи на кораблі були цілком замкнені. А капітан і залюга були такі маломовні, що на запити не хотіли відповідати.

Цікавим на тім кораблі є те, що впроваджено на ньому інструмент, що охороняє корабель перед магнетними мінами. Девкою корабля тягнуться кількома смугами сильно ізольовані дроти. Тими дротами пливе електрика, виворювана в нутрі корабля. Також у нутрі корабля є якийсь прилад, але ніхто точно не знає, який. Його винайшов шведський учений Гас. Цей прилад ділає на магнетичні міни так, що вони не вибухнуть, або, коли вибухнуть, то далеко від корабля. Є дві думки, як цей прилад ділає: він або неутралізує магнетизм заліза, з якого зроблений корабель і тому перепливає попер і понад магнетичні міни немов дерев'яний корабель, не викликаючи в них вибуху, або він викликає на кораблі ще сильнішу магнетичну струю і нею змушує міну вибухати ще далеко, поки до неї підіде. Значить кажуть, що німецькі магнетичні міни працюють на тій zasadі, що компас: стрілка компаса є тим електричним лучником, що викликає в міні електричну струю і в.бух.

УКРАЇНЕЦЬ КАНДИДАТОМ НА АСЕМБЛИМЕНА.

ДЖЕРЗІ СІТІ. — Демократична Партія в повіті Годсон іменує кандидатам на асемблїмена до стейтової легісла-тури в Трентоні, Н. Дж., адвоката Марсела Вагнера, що є українського походження і цілий час бере активну участь у громадянським житті української еміграції в Америці.

ПОМЕР ДЖАН ФІНЛІ.

НЬО ЙОРК. — Тут помер у 76-тї році життя редактор-смерт „Нью Йорк Таймс”. Джан Фінлі. Він за життя асла-висив не лише як знаменитий журналіст, але також як учений і виховник. Посадник Ля Гвардія з тої нагоди звелів вивісити жалобні прапори на всіх міських будинках впродовж десятих днів. Слова жалю висказали чолові представники різних галузей у стейті, і цілій нації. Фінлі вже в 29 році життя визначився такими здібностями, що став президентом Ньюйорського університету і на тім становищі пробув десять років.

ФРАНЦІЯ ПОКЛИКАЄ ДО СЛУЖБИ АМЕРИКАНЦІВ.

НЬО ЙОРК. — Французький консул вивел до американських громадян, роджених у Франції, покликати голоситись до армії. Бо на основі французької конституції француз, що виїздить за границю і набуває чуже громадянство, не втрапить французького громадянства. Консул зазначив, що тих, що не захочуть вертатись до Франції, він не буде силувати, але колиб вони колись хотіли вернутись до Франції, то їх потягнуть до відповідальности за дезертирство.

НЕ ВІРІТЬ У ЗМІНУ В ЕВРОПІ.

ВАШІНГТОН. — Джес Джовис, адміністратор федеральних позичок, заявив, що не вірить, щоб в Європі по війні зайшли в політичній мапі великі зміни. Супроти того, казав він, можна мати добру надію, що Фінляндія знову поверне позичку, дану їй Америкою.

СПІШАТЬ ІЗ ЗАМОВЛЕННЯМ ЛІТАКІВ.

ВАШІНГТОН. — Англійсько-французька комісія купівлі зброї заявила, що купівля воєнних літаків в Америці залежить ушлості від скорости фабрик. Чим скоріше і більше випroduкують американські фабрики, тим скоріше їх заберуть алїанти.

МЕНТОН ІДЕ ДО ТЮРМИ.

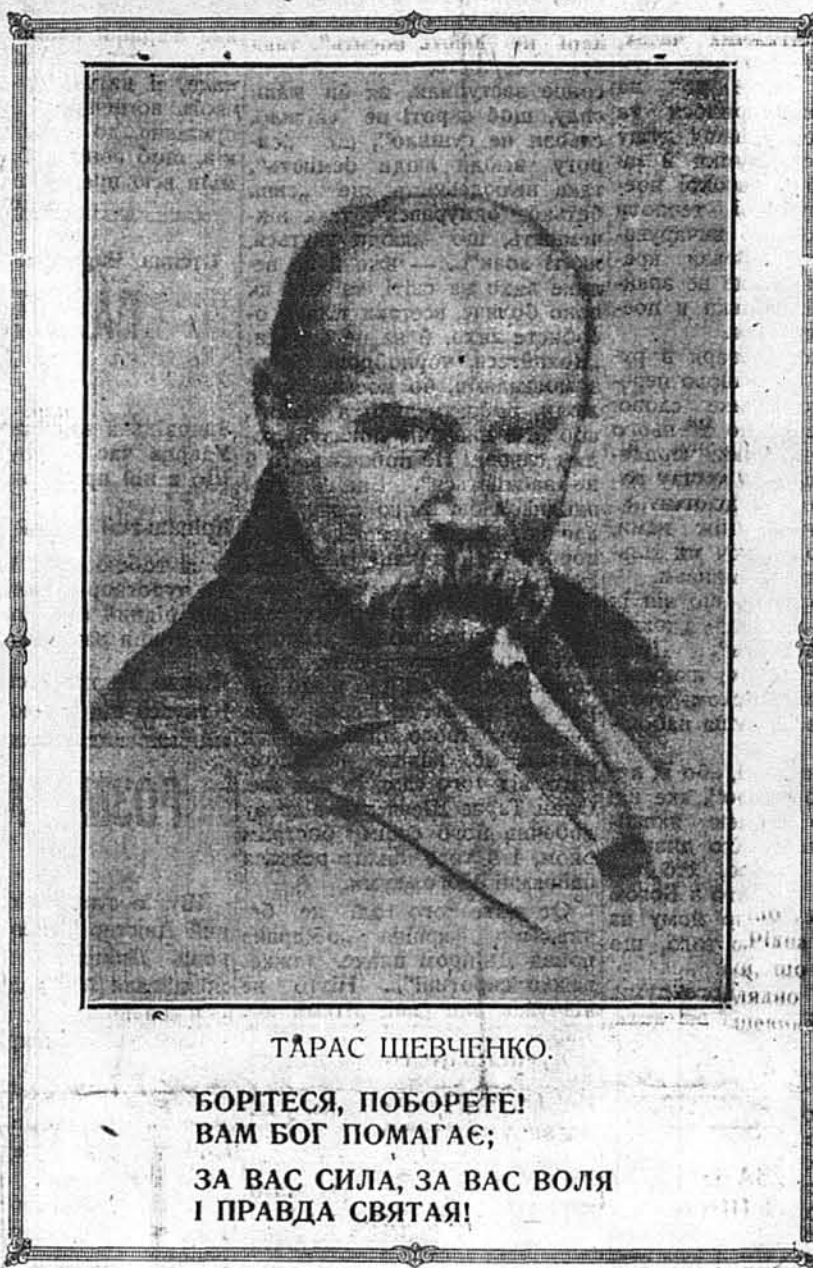
НЬО ЙОРК. — Бувший федеральний суддя Ментон, засуджений на два роки тюрем за хабарництво, пішов уже до тюрем відсиджувати кару. Він з'явився в федеральний суд на Фолей Сквері, який то суд він так добре знав і навіть сам клав під нього угольний камінь і звідти удався до тюрем в Луїсбургу, Па. До нього прийшли журналісти і питали, чи він не має зробити якої заяви. Він сказав, що ні. Прикрі враження зробив він своїм виглядом на журналістів. Колись його персоналія була панівна і від кожного привагого вимагала пошани. Тепер це був 60-літній старець, зломаний морально, зі слізами в очах. В Луїсбургу він перейшов усі ті формальности, які переносить в'язень, і замінив своє циті убрання на арештантський уніформ. Правдоподібно серед в'язнів знаходяться і ті, яких він туди післав на кару. Правдоподібно також, що у в'язниці припоручать йому давати виклади і вчити інших в'язнів.

ПРОТИ КОМІТЕТУ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПРАЦІ.

ВАШІНГТОН. — Конгресовий комітет, що досліджував діяння закону Вагнера, зокрема комітет взаємовідносин праці, внїс проект перед конгрес, щоб той закон основно змі-няти, а комітет взаємовідносин праці цілком усунути. На те місце створити тіло з трьох людей, що мало б увазі доно-сити про ламання закону судовим властям.

ЗА ЗАКОН ГЕЧА.

ВАШІНГТОН. — У конгресі ведеться боротьба, щоб закон Геца, на основі якого заборонено підладивним урядникам федеральної адміністрації втручатися в активну політику, простягнути і на урядників стейтової адміністрації.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БОРІТЕСЯ, ПОБОРЕТЕ!
ВАМ БОГ ПОМАГАЄ;
ЗА ВАС СИЛА, ЗА ВАС ВОЛЯ
І ПРАВДА СВЯТА!

ПОСУДЖУЮТЬ ЗА ВБИВСТВО НАРЕЧЕНОЇ

У повітовому суді в Ривергеді, на Лонг Айленді, рішила велика лава присяжних суддів поставити на суд як підозрілого за вбивство своєї на-реченої 28-літнього Джозефа Вінсента Довда, бувшого робітника в стейтовім шпиталі для умов хорих. Його на-речена, Марія Милс, котра працювала в іншому шпиталі то-го самого роду, згинула 27. січня. Поліція каже, що він дівчину задушив.

ХОЧУТЬ ЧУЖИХ ПЕРЕПИСНИХ УРАДОВЦІВ

Міська рада Бабилону, на Лонг Айленді, рішила просити федеральний уряд, щоб для наближаючого перепису на-селення вживати в Бабілоні лише людей, що живуть поза містом, бо, мовляв, місцеві у-рядовці могли би пускати, на основі відповідей на питання про прохід, різні сплетні.

СКЛАЛИ ШТУЧНО ВІТАМІНУ

У біжучому зшитку місяч-ника „Сайенс”, органі Амери-канського Союзу для Поступу Науки, поміщено статтю про можливість зложення хеміч-ним способом вітаміни, що їй донедаве потрібно до нормаль-ного росту.

ПРИВІТАЮТЬ ДО ЖИТТЯ

Дня 21. листопаду 1939 ро-ку признав суд у Нью Джерзі Ебена Бріджа умерлим. Його родина розелділа, що він жи-ве в Бронксі, Нью Йорк, і те-пер суд має його признати живим.

НАЙБІЛЬШЕ БАЖАНА ПРИКМЕТА

Підчас голосування серед студентів Вищої Школи Шту-ки й Музики в Нью Йорку над тим, що є найбільше бажаною признакою характеру, най-більше голосів віддано за у-вагу на других людей.

ІНФЛЮЕНЦА В АНГЛІЇ

За обчисленнями англійсько-го уряду, в Англії й Валї по-мерло в тиждні, що скінчився 24. лютого, 629 людей на ін-флюенцу.

Є це сотка більше, ніж у попереднім тиждні.

СМЕРТЬ У ПОЖАРІ

У Мавіт Плезенті, у Тенесі, згоріли в пожарі три-кімнат-ного дому пані Гіллеп Мозлі і її четверо дітей. Врятувалися лише люди, що живуть поза містом, бо, мовляв, місцеві у-рядовці могли би пускати, на основі відповідей на питання про прохід, різні сплетні.

САМОГУБСТВО, ЧИ ВБИВСТВО?

Три мілі від місцевості Вір, у стейті Канаас, знайдено в авті тіло Едварда Патерсона, бувшого конгресмена. В ру-ках трупа був револьвер.

Повітовий прокуратор за-явив, що він допускає самогуб-ство, але ще не є цього зовсім певним.

ПОЖАР У КОПАЛЬНІ ЗАХОПИВ ТРИСТА РОБІТНИКІВ

У копальні вугля в Кольо-нелі, в Чіле, трапився підзем-ний пожар, котрий відтяв від-ворот коло триста робітни-кам. Коло ста робітникам у-далося втекти. Рятункові від-діли досі добули 8 тіл.

ПОЛІЦІЯ ПРОТИ САРКАСТИЧНИХ КІПІН

Валентайн, комісар ньюйор-ської поліції, виступив перед поліціями відділу руху з го-строю критикою звички дея-ких поліцаїв кпїтись й дотї-нати автомобілістам.

Він звертав увагу поліцаям, що вони мають бути в усіх відносинах з публікою чемпі.

КАНАДІЙСЬКІ ІМІГРАНТИ ПОБИВАЮТЬСЯ ЗА ГРОМАДЯНСТВО

Канадський уряд дістає тепер місячно від імігрантів по дві тисячі аплікацій за ка-надійське громадянство.

На початку минулого року в Канаді було коло сто тисяч ненатуралізованих імігрантів. Як вибухла війна, німці негай-но поспішилися виїхати з Ка-нади, але решта імігрантів о-сталась. Навіть люди, що жи-ли в Канаді двацять років без громадянських паперів, тепер пробують їх дістати.

Уряд склав спеціальну комі-сію, котра має розслідувати пи-тання позбавлення громадян-ських паперів тих німців, що попали в концентраційні та-бори.

НЕ ВІЛЬНО КИДАТИ СНІГОМ

Не знав цього 22-літній Майкель Абдо з Лоренса, Ма-сачусетс, аж коли кинув куль-кою снігу й поцідив поліцає в поліційнім авті. Цей його арет-тував, а суддя засудив його на 5 доларів карн, на основі закону, ухваленого 60 літ тому.

ПОМЕРЛИ: СОФІЯ РУСОВА І С. ЧЕРКАСЕНКО

ПРАГА. — Часопис „Наступ” доносить, що 5. лютого 6. р. померла на 84 році життя велика українська діячка Софія Русова, професорка Українського Педагогічного Інституту, почесна голова Світового Союзу Українок. Останніми словами Покійної, з якими вона звернулася до депутації від українського жіноцтва, що її відвідувала в лікарні, були такі: „Ли-ше не сваріться. Робіть усі разом, і не сваріться!”

ПРАГА. — Як подає Юрій Сірій у „Наступі”, відомий український поет, драматург, белетрист і педагог, Спиридон Черкасенко, дістав мізковий удар у часі, коли докінчував пи-сати одне слово у своїй найновішій науковій праці. Потім іще три дні боровся його організм зо смертю в убогій кімнат-ці провінційального готелю. Помер 8. лютого 6. р. Ю. Сірій пише про Покійного між іншим так: „Від першого дня свідом-рости того, що він є сином українського народу і до остан-нього зідхання працював він для свого народу. Горе і страждання народу були його горем і стражданням. Короткі радости народу були його радощами і святами”. Народився Черкасенко в селянській хаті на широких степах України, в Новому Бузі, 24. грудня 1876. Був вихований у російській школі й російській літературі. Але, пише Сірій, досить було знайомства з кількома поезіями Шевченка, щоб Черкасенко, як молодий юнак, усвідомив собі, хто він і кому має служити. Перший його літературний твір це збірка поезій „Хвиліни”, що виїхали в Київ в 1908 р. Був він співробітником щоден-ника „Рада”, „Літературно-наукового Вістника” й інших укра-їнських журналів. Разом з Русовою починає видавати в Києві перший український педагогічний журнал „Світло”, а далі ви-дає такі шкільні підручники як „Буквар”, „Рідна Школа”, „Граматика української мови” і різні читанки, що було ве-личезним вкладом в українську культуру, згідно в україн-ське шкільництво. По занятті України більшовиками мусів покидати рідну землю і від 1920 р. стає імігрантом. Але й на-еміграції не покидає літературної праці. Живе в злидні, до-яких причинилася ще й втрата сина при загарбання мадя-рами Карпатської України. Але всі недостатки і всі болі пе-реносив завжди мужньо з непохитною вірою в кращу бу-дущість України. Найкраще відомі його такі твори як „Каз-ка старого млина”, „Про що тирса шелестіла”, „Вельможна пані Кочубейка” та прекрасна історична повість „Пригоди мо-лодого лицаря”.

ТОМУ, ЩО ЗГАДАВ ЗА БОГА.

ПАРИЖ. — Найновіші вісті пробують дати відповідь на те, чому советська влада у Львові арештувала й кинула до тюрем старого д-ра Костя Левицького, що в останніх де-сятих літ стояв здалека від політики, а як прийшли боль-шевики, витав їх в імені населення. Отже кажуть, що при-витанні д-р Левицький згадав за Бога. Як відомо, д-р Ле-вицький помер у тюрмі. Те, що він, витяючи більшовиків, мав відвагу згадати за Бога, було властивою причиною його арешту.

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ — МАДЯРАМ.

ПРАГА. — З Карпатської України доносять, що мадяр-ська влада розділює між мадярів ті землі, що їх сконфіску-вала українцям. У такий спосіб мадяри забрали досі до 18,000 моргів української землі. З „русинаків” міг дістати трохи землі тільки той, що міг доказати, що за чеської влади був вірний — Будапештові. Таксамо позабирали мадяри землю тим українським людям, що поприходили з Верховини в око-лиці Бовтрада, Батьова і Руської Долини і там купували ґрунти.

ДРУКУЮТЬ ПО МАДЯРСЬКИ.

УЖГОРОД. — Епископ Стойка й інші мадярони видають часопис „Карпатска Неділя”, в якому пропагують „утрурс-ко-мадярское сотрудничество”. Більшість статей друкуєть-ся мадярською мовою.

БУДЕ ВІДБУДОВАНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА.

ПАРИЖ. — „Українське Слово” подає допис про Свято Першого Листопаду і Свято 359 Героїв зпід Базару, яке відбулось в Греноблі та на яке одержано дозвіл від вла-ди. Свято піддержало морально українську іміграцію в Гре-ноблі й околиці. А такої піддержки тепер усюди треба, щоб видержати, бо „в цей момент ідуть змагання за справед-ливість і тривалий мир, де має бути місце також і для нас, українців, а не улагає сумніви, що справедливість перемо-же й буде відбудована українська держава”.

ЖИДИ НАРІКАЮТЬ НА ЖИДІВ У ГАЛИЧИНІ.

ЛОНДОН. — Значинуть дуже переслідувати жидів у Га-личині. Натискають на них жиди-комуністи, що хочуть під-летистись більшовицькій владі. Таке розповідають у Лон-доні віткачі з Галичини. Розказують, що Москва вислала до Галичини жиду Якова Гершуні, який особливо переслідує жидів, дрібних крамарів, що їм іще дозволено торгувати в крамницях. Досі половину таких крамарів становили самі жиди, а тепер Гершуні дав дозвіл торгувати тільки 37 жидам. В подібний спосіб ставляться до жидів і інші жиди-комуністи, що добилися вищих посад. Чим вище вони аванзують, тим більшими стають антисемітами, кажуть утікачі. І доддають, що дехто з жидів-комуністів переслідує жидів іще гірше від нацистів. Таких жидів-карієровців є тепер у Галичині бага-то. Вони займають високі посади, але, як виходить з опо-відань утікачів, жиди не мають з них великого пожитку.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
By the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
видачею числа, в котрому оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТОМУ СТО РОКІВ

В 1840 р. появилася друком у Петербурзі невеличка книжечка — „Кобзар”. Її автор — Тарас Шевченко.

Про появу цієї книжечки пише Богдан Лепкий так: „Цей „Кобзар” прямо чуда творив. Сонних будив, збитих із народного шляху на праву дорогу наводив, старим грішникам приспану совість розбурхував, ерихонською трубою гремів”. А сучасник Шевченка, український письменник Квітка-Основ'яненко, як прочитав „Кобзаря”, то писав, що йому при читанні аж волосся на голові піднімалося.

Ось таке враження викликали перші вірші Шевченка, написані ним, коли він мав усього яких 25 років і видані два роки по тім, як його викупили з неволі-кріпацтва. В українському політично-державницькому розумінні не було в тієї першої книжці Шевченка нічого надзвичайного. Це була чудова лірика, вірші, навіяні сентименталізмом роман-тичної епохи, на які Шевченко глядів як своїх „діток нерозумних” і тому благав Україну, щоб вона привітала їх „як свою дитину”. Та коли зважити безви-хідне положення, в якому тоді опинилася Україна, то ті вірші дійсно могли видаватися „нерозумними дітьми” вже з того боку, що хтось витрачає час і талант на журбу за тим, що як виглядає, вже ні-коли не вернеться. Себто за козацтвом, бунчуками, гетьманами, і ще наражає себе перед московською владою тим, що нагадує давню волю і те, що „над дітьми козацькими поганці панують”. Та виявилось, і то відразу, що дуже розумні були ці діти, оті Шевченкові вірші, що оплакували ті часи, коли була ко-зацька слава і воля, якої „по вік не забудем”. Оце „було колись в Україні ревіли гармати”, як і те, що „було колись добре у тій Україні” було не тільки епогословом на те, щоб серце могло спочити. Те пи-сання стало відразу сонцем, що розсилає всюди свої ясні і теплі промінні і збуджує життя. І то збуджує українське життя, що відразу почало воскресати з мертвих. У цьому відношенні поява „Кобзаря” явля-ється такою українською подією, якій рівні нема в цілій історії України. Ось тому є це природним яви-щем, що Шевченко є в українців народним проро-ком, учителем і провідником. Правда, „патенту” на ті „титли” ніхто йому не дав у ніякій школі чи пар-ті, але це визнає сам український нарід у цілій своїй масі, підписуючись під слова і науку Шевченка. Тому кожному, хто нас питає, чи є українці, які їх моральні чи етичні засади і яке їхнє відношення до ідеалів свободи, чи до тиранії й насильства, можемо відповісти: читай Шевченка. Це не сам Шевченко заговорив у своїх творах, це заговорив його устами — український нарід. Це не тільки Шевченко протестував проти насильства й національного та со-ціального гнету і визиску. Це протестувала його устами — вся Україна.

Степан Смаль Стоцький.

ЛИХО УКРАЇНИ — ДЖЕРЕЛО ДУМ
ВЕЛИКОГО ТІ ПРОРОКА

Незабаром буде тому сто літ, як Тарас Шевченко післав в Україну (1840) перші свої думи, перші свої діти, післав свого Кобзаря.

Ніхто на світі не промовив до нас так щиро, так гарно, так люто. Ніхто слова не за-падають так глибоко в нашу душу. Ніхто не вміє так відга-дати наших бажань, наших сподівань, так із душі нашої заговорити.

Коли хочемо покріпити сво-го духа і в найтяжчих часах, як тепер, коли хочемо, щоб наше зболіле серце хоч на хвилину втихомирилося та відпочило, щоб у нашу душу завітала ясність думки й ми зазнали розкоші високої поезії, щирої, дружньої теплоти слова, коли хочемо вичарува-ти в нашій уяві образи кра-щої долі, — ніде не знайдемо тих чарів, тільки в поезії Тараса Шевченка.

І ми беремо Кобзаря в ру-ки, читаємо і все наново пере-читуємо. Його велике слово, все наново черпаємо з нього цілющі, живучі соки, черпає-мо віру й надію на кращу до-лю, черпаємо охоту до чину.

Він усе живий між нами, живий і сьогодні, хоч ми тільки його пам'ять поминаємо.

Сумні його думи, що він їх із великою любов'ю „кохав, виростав, доглядав”. Дуже сумні. І за те ми їх любимо, бо вони є відблиском того, чим наша власна душа наболі-ла, накинута.

А такі вони сумні, „бо їх ли-хо на світ породило”, як він усею своєю душею якнай-глибше відчував. Хто дивит-ся на людей душею, хто все знає, хто все чує, хто з Богом розмовляє, — певно йому на-цім світі від усього того, що він на них бачить.

Отак родяться ті його думи. Не одне лихо — всі лиха, всі лиха були товариством його дум.

Він борся в них з лихом, бо любив добро, бо бажав добра всім людям на світі.

І йому не сила їх заховати, бо його думи це — його ді-ти, вони з його душі роєм ви-літають, рвуться душою запали-ти, серце розірвати, і вже ста-ють на папері сумними ряди-ми. Він мусить їх розписати, розкидати, щоб зійшли, ро-сли, і вийшли з них люди. Він не може їх заховати, бо не був би гріх, бо його думи це душа жива, що хоче жити, серцем жити і людей любити.

А може — так думав він — і його душі „легше буде на-тім світі, як хто прочитає ті-сьлози-слова, що так вона щиро колись виливала, що так вона нишком над ними ридала”.

Шевченка непомірним горем, у якому шухав він узяного сві-ту, де спрягаєш картини і прожитого щастя і втечі від жорстокої дійсності. Бо дій-сність була і сліпа й глуха на його страждання. Чиж буде дивно, що наче в сонному ви-дінні являлися поетові такі жі-ночі постаті: матери й дівчи-ни, як два опікувачі божества. Уже тоді, коли замкнулися за ним брами петербурзької ци-таделі, бачить він сімо, а го-ловно матір, як тихий споми-н дитячого віку і в орській крі-пості отає перед ним образ Оксани, його першого дохан-ня. В почуваннях поета ро-диться інфантізм і з'яває сні-дильської мрії — як це під-черкує Балеї*).

Та не лише на засланні огор-тає поета сирітство:

Не грів сонце на чужині,
А дома надто вже пекло;
Мені не весело було
Й у нашій славі Україні:
Ніхто любив мене, нітв,
І я хлинув ні до кого,
Бувало собі, молився Богу
Та люте панство проклинав...

Коли переглянемо Шевчен-кову лірику на засланні, побачи-мо, що він єдиначе нероз-ривно з цими візуальними зо-браженнями й до них він звер-тається, як до живих істот:

І широку долину,
І високу долину,
І вєрнюю долину,
І що сплоскує, говорилося, —
Не забуду я...
Помарини ми обоє
Я — в неволі, ти — вдового...

З психології творчості Ше-вченка

дали в кріпаччину, пігнали на панщину, що козацька воля лягла в могилу, а над нею О-рел Чорний (цебто — росія-ський жандарм) сторожем лі-тає, що відтоді вся Україна стоїть в тяжкій неволі...

У своїх думках Тарас Шев-ченко передумує все те стра-шне лихо геть до самої гли-бини, щоб знайти його ко-рінь. І виливає свої сльози-слова за недолю-неволю У-країни, показує, як свої люди зазнали божий рай, та ще й тепер помагають „катам па-нувати, показує, що всюмо лиху винна нещасна злука з Москвищиною, яку довершив Богдан Хмельницький пере-славською умовою, показує всі лиха, всі зла, які від того для України вийшли, показує, як царі московські її розпи-нали, її катували, промовляє своїм вогненним словом до сумління, до серця всіх зема-ків, щоб вони добре порозу-міли всю правду, що „де нема

святої волі, не буде там добра ніколи”, та щоб Україна дїста-лася на волю, треба кончею й передусім розірвати її злуку з Москвищиною, молити-благає земляків, щоб усім серцем по-любили свою-неньку Україну, як він її любив, миром-грома-дою за правду стали, кайдани порвали і вражою злою кро-ві волю окропили та за честь, славу, за братерство, за волю країни добре дбали. Отак з лиха — неодоли — неволі Укра-їни родяться його думи про волю України.

Мир душі Твоїй, Тарасе! Слово Твоє вже доказало ве-ликого чуда: народ прозрів, пізнав правду. Воно докаже ще більшого чуда, що мине-тьця й теперішнє страшне лихо ліття України, що вона оживе, перше дорешти кайдани і, здо-бувши волю, вже небавом по-мяне Тебе „в семі великій, в семі вольній, новий незлим тихим словом”, як Ти нам за-повів.

Степан Чарнецький.

ПАМ'ЯТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(У роковини народин).

Заповідали зорі світ,
Ударив час годину,
Що в ній прийшов Ти поміж
[нас,
Кріпацький дужий Сину!

А за тобою вслід ішла
Та чудотворна сила,
Що бідний скований народ
До сонця заманила.

Підняв Ти хрест свій на плече
І гнувся під вагою

Та думав: „Гей, народе мій,
Чи підеш ти за мною?”

Твердий мій шлях, важкий
[мій лет,

Підкошує знемога,
Та я їду туди вперед,
Де кінчиться дорога...

А ген-ген на кінці її
Кінчається й недоля
Та мов те сонце мерехтить
І правда, й щастя, й воля!...

РОЗМОВА ДНІСТРА З ДНІПРОМ

(Казка).

Шумів сумну пісню зажу-рен-ний Дністер і жалувалось ба-тькові Дніпрові, що вороги приписали йому ще далі пли-сти в неволі.

Польські кати кривавили мої сніні води кровю безвинного народу українського, що пра-цею своєю плоди добуває з моїх земель, а тепер кривавлять кати московські.

Почули ту скаргу гори Кар-паті й собі зашуміли смере-ковими верхами сумною пі-сницею, що вороги хотять їх даліше багрити невинною кро-вію українського народу.

А батько Дніпро відповів: — Пливи я до Чорного мо-ря і ти, Дністре, плинеш до Чорного моря. Одна нам до-рога, як одна доля українсь-кого народу. І як твої кривавлять хвилі, так і мої забігають вороги. Але чиж не багрили вони століттями? Але чи хто рушив нас за 1000 літ, або на-

рід український, що живе на землі над нашими берегами? І не рушить! Чорне море оста-неться Чорним морем; я оста-нуся Дніпром, а ти Дністром і наші гори Карпати остануть-ся горами Карпатами.

— То не сумувати мені? — питається Дністер.

— Ні, — загомонів батько Дніпро. — Ні! Не сумувати, а греміти бойову пісню, ту пі-сню, котру над нашими бере-гами співали козаки Хмель-ницького, чії кості хвиля на-ші в часі бурі викидають на беріг! Най у ту пісню вслуху-ється наш народ, а та пісня, пісня бунту проти вікової не-воли поведе їх до бою й до перемоги й волі. Аж тоді не сумні будемо шуміти пісню, а громом понесемо пісню веселі, бо пісні волі. Ті пісні поне-суться від Карпат аж до Чор-ного моря, а до бою громади ціла мусить стати!

Тарас Шевченко.

І ВИРІС Я НА ЧУЖИНІ

І виріс я на чужині,
І сивий в чужому краї,
Та одиноко мені
Здається — крашого немає
Нічого в Бога, як Дніпро
Та наша слава країна.
Аж бачу, там тільки добро,
Де нас нема. В лиху годину,
Якось недавно довелось
Мені заїхати в Україну.
У те найкраще село,
У те, де мати повинала
Мене малого, і нині
На свічку Богу заробляю;
Поклоно тяжкій боці,
Пречистий ставила, молила,
Щоб доля добра любила
І дитину... Добре, мамо,
Що ти зарані спати лягла,
А то-б ти Бога проклала
За мій талан.

Аж страх погано
У тім хорошому селі:
Чорніть чорної землі
Блукають люди; повисхали
Сади зелені; погнили
Біленькі хати, поваялися;
Стави буряном поросли.
Село неначе погоріло,
Неначе люди подуріли,
Німі на панщину їдуть
І діточок своїх ведуть!

І я, заплакавши, назад
Поїхав знову на чужину.

І не в однім отім селі,
А скрізь на славній Україні
Людей у ярма запрягли
Пани лукаві. Гинуть, гинуть
У ярмах лицарські сини.
А препогані пани
Жидкам, братам своїм хорошим,
Останні продають штани...

Погано дуже, страх погано
В оцій пустині пропадати;
А оце поганше на Україні
Дивитись, плакати, і—мовчати.

А як не бачиш того лиха,
То скрізь, здається, любо, тихо,
І на Україні добро.
Між горами старий Дніпро,
Неначе в молоді дитина,

Красується, любується
На всю Україну;
А понад ним зеленіють
Широкі села;
І у селях у веселих
І люди веселі.
Вонб, може, так і сталося,
Як-би не осталося
Сліду панського в Україні!...

Кос-Арал, 1948.

ОЛЕКСАНДЕР МИШУТА

МИСТЕЦЬ

— І —

ЛЮДИНА

Ця низка публіцистич-них, письменницьких, поетів і інших малює цілком постать великого українського мистця і пречкаву людину.

Багато ілюстрацій, Колірних репродукцій портрету кисти арт. Миколи Івасюка. Окладина Миколи Бутковича.

ЦІНА 2 ДОЛЯРИ.

Замовляйте:
"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

СИРІТСТВО І САМОТА В ЖИТТІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(1)

Мало було тих щасливих днів у житті поета! Справді, аж дивно стає, коли пригля-нутись уважно до його незви-чайно трагічного ходу, від провесни до могили. „А як так мало — не багато блага в Бога”... На тринадцятому році він — круглий сирота. А далі: найми, лянний дяк, панські пе-редпоки і кругом чужі люди... Ми не бачимо в його поезії гарячого образу матери, що являлася спомином прожит-тих, щасливих моментів дити-нства; згадує про неї поет більш об'єктивно з дальшої пер-спективи:

Не називаю її раєм
Той хатини у гаї,
Над чистим ставом, край села:
Мене там мати повила
І повиваючи, співала,
Свою нудьку переливала
В свою дитину...

Це малюнок чогось далекого, що запалало в житті поета, але скоро погасло й не розви-нуло почувань пізнішого, сві-домішого віку. Так на восьмо-му році в нього не стало ма-тери. І про батька поет тільки згадує тоном старшого чоло-віка, що дивиться критично на свої дитячі літа:

Там матір добру мою,
Ще молодую, — у могилу
Нужда та праця положила;
Там батько, плачучи з дітьми,
(А ми малі були і голі),
Не виперів лихоті долі,
Умер на панщині...

Ця згадка — пізна в тоні філософської рефлексії, з пі-знього часу, коли поет перебу-вав на засланні в Оренбурзі (1850).

Далі вилюється образ ма-тери, виідеалізований, ов'яний і злеп'яний тугю сирітства.

У нашій раї, на землі,
Нічого кращого немає,
Як та мати молодая
З своїм дитячком малим...

На далекому Кос-Аралі уно-ситься її образ ніжний, пов-ний святого щастя і величчю-го німби, як квітесенція всіх малюнків матери, яку ми ба-чили в більшій і меншій бо-го поемах, написаних ще до заслання.

Перекинений на тисячі миль від рідної країни, опинився поет серед несприятливої пустин-ної природи, в гурті солдате-рських лянот і розриваної та крайньо ворожо наставленої до його особи. Брак культур-ного товариства, монотонність околиці, безвиглядність на-майбутнє, брак доброї книж-ки та ще заборона малювати могли до глибини прибити стурбованого поета, яко-го, мов нагла буря, вирвав царський засуд зміж добрих людей і заніс у піски і тали. Пішли літа, забираючи з со-бою найкраще добро чолові-ка: здоров'я та улюблену пра-цю. Все те залило на душі

То знову вживається в ролі дитини, над якою колисько-просять мати у нього виба-чення, що сиротою у світ його пустила:

Сину мій, сину! Не клени тата,
Не поминати: я — твоя мати —
Мене клени!

Вкінці зроджується й туга за родинним життям, яка по-ета ніколи не опускає:

Туман, туман долиною —
Добре жити з родиною:
А не ладно за горою:
З дружиною молодію...

Поет не жив у молодім ві-ці так, щоб було що згаду-вати, бо ж шойно у 24-му ро-ці у нього „почало” на світ благословитись. Одержав во-лю та, опинившись в академії, кинувся загарляти до мало-маленької й лектури. В 29-тім році життя відбув першу подорож в Україну з Петербурга, але в Україні побачив таке, що не було, мабуть, охоти й до лю-бовних пригод. Ми знаємо, що Шевченко був незвичайно строгим для себе самого, коли приходиться говорити про о-собисте щастя.

З першою подорожжю скрі-плює в нього друге почуван-ня, що однаково цулко дер-жало його в своїх обіймах — це самота серед людського багарища. Вона радше зроди-лася в нього передчасно. Во-на збудила його дуже рано. Вона передала його по перело-гах зруйнованої України і за бунтарське слово принесла за-слання. І відтоді ці два по-чування: сирітство й самота злилися в один атрак, ставши

З першою подорожжю скрі-плює в нього друге почуван-ня, що однаково цулко дер-жало його в своїх обіймах — це самота серед людського багарища. Вона радше зроди-лася в нього передчасно. Во-на збудила його дуже рано. Вона передала його по перело-гах зруйнованої України і за бунтарське слово принесла за-слання. І відтоді ці два по-чування: сирітство й самота злилися в один атрак, ставши

пана Невольника. Це була тра-гедія Шевченкового життя в особистому людському розу-мінні як чоловіка, що хотів жити, як і інші. І це один бік медалі. Та вернемося до дру-гого, що для нас багато важ-ніший, це — „самота”, що да-ла нам Великого Лицаря, як-ий безупинно борюєсь і в ві-рній своїй був непохитний до о-станнього відиху.

Не маємо відомостей про дитячий вік Шевченка в тако-му масштабі, як про дитинство Гете або Шілера. Алеж уже хочаб із історією про приго-ду на Нединовський мотил**), цебто з тими стовпами, що небо підпирають, в'яжеться од-дин з перших характеристич-них моментів вдачі Тараса. Це той неспокій, що шіхує велику душу. Можемо добувати в цьому не лише вияв цікавості, але перші прояви тієї самот-ності, що з розвою віку й світоглядно приборала форми категоричного бунтарства й виплекала вогненне слово, яке не знало пощади для нікого, ані страху. Тут й самота ство-рила у нього Перебендю, що серед юрби сміється і плаче на самоті, ба й серед гурта він сміється щиро та не обна-жує душі до її антиподів. На самоті, щоб ніхто не бачив, огріває його хоривський во-гонь, „з Богом розмовля”. Це не романтичний мрійник, це чоловік, що, як той криштал, формується на самоті. Коли „ходить між гурт, він на мент

лише покидає себе, потураючи йому:

А щоб тебе не пуралась,
Потурай мн, брате!
Скажи, враже, як пан каже...

На півночі росте самотність поетової душі: „Блуджу в сні-гах та дам собі: „Ой не шу-кай луже”... В нього будяться „думи”. Іх важкий тугар уже починає він відчувати й кн-иче: „Лихо мені з вами”! Та вони ще не скрісталізовані, вони лиш на початку свого формування. Тільки невідомо чого поет, що їх „лихо поро-дило, поливали сльози”. Це лихо не таке, що його хотів би поет спекатися, щоб заци-ти „щасливим життям”. В ньо-му

„Гороче грім, а блискавка Хмару роздирає”.

В ньому родиться нове май-бутнє, що виводить на стра-ні не позиріти Гонтю й дає у руки кинджал на розправу за те майбутнє, навіть з „власни-ми дітьми”. І поетова пісня на-бирає крові й вогню, вона для уха солодка і страшна. І сміх і плач цієї нової пісні такий довгий на обрії розмазаній і розлізливих тютхтій-запінни-ків, що ім у саду спадуть спілі грушки прямо в рот!... Що по мові — коли в ній ду-ха не було, ні високих орли-них розмахів!

*Гл. Гребінки: Так собі до зем-ляків. (Ластівка).

(Докінчення буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

** О. Кониський: Т. Груш. Шевч.

Ukrainian Weekly

(Concluded)

SELECT UKRAINIAN STORIES

Shadows of Forgotten Ancestors

By MICHAEL KOTSUBINSKY
Translated by STEPHEN SHUMEYKO

(7)

Ivan gathered some dried sticks of wood and kindled a fire. In a moment the burning sticks were crackling and a column of smoke rose into the air and lost itself among the spruces. The leaping flames quickly lit up the clearing.

Ivan sat down on a stump and looked around him. The clearing was mostly filled with sharp pointed, rotting stumps, among which grew wild raspberry bushes. Pressing upon it from all sides were tall dark spruces, whose lower branches, thin and dry, drooped down like beards.

Sadness again came upon Ivan. He was alone once more. There was no sign of Marichka yet. So he lit his pipe and puffing upon it stared meditatively into the flames; perhaps in this way his vigil would seem much shorter. After all, she was bound to come back. In fact, he was quite certain now that he could hear the sound of her approaching footsteps. Yes! that must be her at last... He half rose to greet her, then suddenly sank back.

The dry branches parted silently and out of the forest emerged a strange looking person. Of a rotund form, he had no clothing on whatsoever. Instead, soft black hair covered his entire body, ringed his round and kindly eyes, came to a point on his beard, and hung down luxuriously on his chest. Resting his hairy-arms comfortably upon his pot-belly, this strange person approached Ivan.

Ivan recognized him now. It was the happy Chuhayster, that good forest spirit that protected people against the wiles of the dryads. He was death itself to them, for whenever he caught any of them he tore them to pieces.

Beaming kindly, and winking his eye at him, he asked Ivan:

"Which way did she go?"

"Who?"

"The dryad."

"He probably means my Marichka," thought Ivan as a sudden fear for her safety assailed him. Why did she have to disappear.

"I don't know, for I haven't seen her," he answered carelessly, and then invitingly waved his hand to a stump next to him:

"Have a seat."

The Chuhayster sat down on the stump, shook himself free of the dry leaves clinging to him, and stretched out his legs toward the fire.

For a while both remained silent. The Chuhayster warmed his legs by the fire, all the while slowly rubbing his belly while Ivan stared into the flames, thinking how he could possibly keep this wood spirit by him as long as possible, so as to give Marichka plenty of time to get away.

Help came from the Chuhayster himself.

Winking at Ivan, he said:

"Maybe you would like to dance with me?"

"Why not!" Ivan happily exclaimed, rising to his feet.

He threw some more dried sticks upon the fire, glanced down upon his moccasins to see that they were tied well, pulled down his shirt, and then took his position for the dance.

The Chuhayster was already waiting for him, his hairy hands on his hips, his body swaying.

"Well, go ahead, begin!"

Ivan stamped his foot, advanced it forward, jerked his body, and then whirled off into the easy flowing dance of the Hutzuls.

Before him swayed the Chuhayster, his eyes half-closed, keeping time by chuckling rhythmically, his pot-belly shaking, while his feet, shaggy like those of a bear, clumsily stamped upon the one same spot. Gradually he warmed up to the dance. His leaps grew higher and squatting lower. His chuckling gave way to rhythmic grunting, while his breath began to come in gasps. Beads of sweat appeared on his forehead, and gleamed from beneath his armpits and upon his belly. In a few moments he was fairly beside himself with the joy of the dance.

"Come on! faster!" he yelled to Ivan, his heels drumming upon the ground.

"Let's go! Let's go!" Ivan yelled back. "Ho-ho! If we're to dance, then let's dance!"

"Now, this way!" The Chuhayster clapped his hands and squatting lower to the ground began to whirl around.

"Ho-ho-ho!" Ivan gleefully shouted, slapping his thighs.

Wasn't he some dancer though! The flames leaped higher and higher, as the two figures stamped, and squatted, and leaped, and whirled about, while their shadows swayed and clashed upon the brightly illuminated clearing.

Gradually the Chuhayster began to tire. Every moment he raised his dirt-encrusted hand to wipe off the pouring sweat. His movements grew less energetic, and soon he no longer leaped or whirled about, but just shook his body rhythmically.

"Maybe we had enough?" he finally gasped.

"Oh, no... A little bit more."

Ivan himself was already faint from the exertions. Hot, soaked from the perspiration, his feet sore from the pounding, and his chest heaving, he would have liked to stop himself, but he had to keep the Chuhayster from searching for Marichka.

"Wait," he urged. "I'm going to play a dance tune now that you never heard before." And he reached in his back pocket for his floyara.

Taking a few deep breaths he started to play. The tune was the same he had once learned from Pan: "Here are my goats... there are my goats..."

The Chuhayster, livened by this mellow but stirring music, began once more kick up his heels, his eyes shut tight in contentment, apparently oblivious to any tiredness.

Now Marichka need not fear.

"Flee, Marichka... don't be afraid, my dear... you enemy is dancing," the floyara sang.

The hair now clung to Chuhayster's quivering and leaping body as if he had just emerged from water, saliva flowed from his mouth, opened in the ecstasy of the dance, and he shone all over from the light of the dancing flames; while Ivan urged him on and on with the wild strains of his floyara, and although tired beyond the point of endurance, himself drummed the earth with his aching feet, from which his moccasins had already fallen off.

Finally the Chuhayster could not go on any longer.

"That's enough. I can't go on any further..."

With these words he toppled over upon the grass, gasping for breath, his eyes tightly shut.

Ivan keeled over beside him. Both of them thus lay there, slowly recovering their breath and strength. Finally the Chuhayster stirred and said:

"Well, I certainly had a fine dance today..."

Grinning happily he massaged his belly. Then he turned out the hair on his chest, he lumbered to his feet...

"Thank you so much for such a nice dance..."

"Go in peace and health..."

"Good luck to you too..."

The dry spruce branches parted and the Chuhayster disappeared into the forest.

Stillness once more fell upon the glade. The fire had nearly died out by now, only the blinking of its smouldering eye showed that it still had some life left.

But where was Marichka?

Ivan had a lot to tell her yet. He had such an overwhelming desire to tell her the whole story of his life, of his great longing for her, of those dark days, following her drowning, of his present existence among enemies, of his unfortunate marriage... Yet where was she? Which way had she gone? Was it to the left? It seemed to him that she did go that way. So he turned in that direction and plunged into the woods.

Unmindful of the thickets that scratched his face

Ivan plunged blindly through the dense forest in search of Marichka. In some places the spruces grew so closely together that it was with extreme difficulty that he managed to squirm through. Nothing deterred him, however. Not even the heavy fog through which he had to blindly ford his way. Stumbling over stumps, climbing over fallen trees, gasping for breath, his scratched face bleeding, he continued on.

At times it seemed to him that he heard her voice calling to him. Then he would stop, hold his breath, and listen intently. But the forest was so flooded with stillness that even the rustle of the dry branches against which his shoulders brushed sounded like the crackling of a falling tree. So he continued onward through the night, his hands outstretched before him like those of a blind man.

Suddenly his ear caught the sound of a very faint voice:

"Ivan!"

The voice came from the rear, from out of the depths of that sea of woods.

That meant that Marichka was not ahead of him, and that he would have to retrace his footsteps.

Ivan hurried back as fast as he could, bumping his knees against the trees, parting the overhanging branches with his hands, and closing his eyes to prevent them from being torn out. He felt as if the very night herself was clinging to his feet, holding him back, and that he was dragging her along with him and trampling over her.

For a long time he wandered thus, and could not find the clearing which he had left. The ground beneath his feet was beginning to slope downwards. Huge boulders reared over him, and he was forced to go around them, slipping on the moss, stumbling over exposed roots, and seizing hold of the grass to keep himself from falling.

Suddenly again he heard that faint voice of Marichka calling to him:

"Ivan-ne!"

He wanted to call back to her, but dared not for fear the Chuhayster might hear him and thus discover the presence of Marichka.

But now he knew where to search for her. Turning to the right he began to descend. Here the slope was so steep that he wondered how Marichka had managed to pass through here. Small stones and pebbles loosened by his feet rolled down before him, to fall with dull plunking sound at the bottom of some deep ravine in front of him. The going was indeed dangerous now. Yet Ivan, mountaineer that he was, seemingly by instinct managed to avoid plunging over the unseen cliff. Cautiously feeling his way and gripping tightly the underbrush he climbed back to safer ground and from there descended again, around the ravine. At times the slope grew so steep that he had to descend on all fours. Once he slipped and began falling into a gorge, but his hand caught hold of an exposed root just in time, and for a moment he hung there, conscious of the deepness beneath him, and then slowly pulled himself back to safety.

"Ivan-ne!" again came the faint voice as if from some bottomless pit, and he detected in it a note of love mingled with suffering.

"I'm coming, Marichka!" the answer beat against his chest, seeking release.

He forgot all caution. Leaping from rock to rock, like a wild goat, his breath whistling, his hands catching hold of anything in their path, scratching and tearing himself against bushes and jagged rocks, at times falling, then rising, he plunged down the slope, towards that voice filled with love and longing for him, towards that voice that seemed filled with suffering too.

"Ivan-ne!"

"I am here!" his voice roared out at last, and in the same instant he felt himself falling through space. His arms and legs flailed wildly to catch hold of something. He was conscious of the coolness of the depths into which he was plunging. The black mountain towering over him seemed suddenly to have taken wings and swooped far into the sky. A sharp curiosity jabbed into his brain: against what will my head hit? The next he felt was a terrible impact, the crackling of bones, an excruciating unendurable pain—and then everything was inundated by a red flame, which began devouring his life...

The next day a shepherd found Ivan with hardly any life left in him.

Woefully the long trembita-horn wailed the sad tidings of Ivan's death.

Its mournful notes reached the highest mountaintops, and during that night the sound of hoofs thudding against earth and clashing against stone could be heard, as from distant half-forgotten villages and settlements neighbors rode in to attend the wake.

They knelt before the dead body, laid copper coins on its chest, to pay for the transportation of the soul into the next world, and silently took their seats on the benches. Ancient snow-white heads nodded over flame colored shawls; fresh young faces gleamed beside those old, withered and yellow.

The flickering corpse-candles weaved a pattern of shifting shadows over the dead as well as the living faces; goitres upon well-to-do wives quivered rhythmically; aged eyes shone softly in the solemnity of death; a hushed stillness seemed to unite both the living and the dead; and thick labor-garbed hands rested heavily on their owners' knees.

Palahna, the widow, was busy arranging the sheet covering the death body of her husband, her roving fingers sensitive to its coldness, and her nostrils breathing in the sweetish odor of burning wax that seemed to make larger the lump of sorrow in her throat.

Ivan's yellowed face lay peacefully on its white sheet, seemingly locking within itself a secret known only to him. His right eye was slightly open and looking directly at the pile of copper coins lying on his chest and on his folded hands, which clasped within their stony grasp a lighted candle.

In the eyes of the mourners, however, the soul still remained hovering about the body, loath to leave it and fly to another world. To it Palahna turned with the lament:

"Oh, you poor lonely soul, why don't you speak to me? Why don't you look upon me? Why don't you bandage up these blisters on my fingers that worked

so hard for you? What road are you preparing to take, oh my dear husband? Where shall I look for you?" she wailed, her heavy voice breaking upon the more sorrowful notes.

"She wails very nicely," approved old friends, nodding their heads, their deep sighs mingling with the hushed babel of voices.

"We pastured together in the downs... Once we happened to be pasturing sheep, when suddenly a cold high wind arose, just like in winter... Everything began to whirl about, so that you could hardly see a few feet in front of you, and Ivan, may God bless his soul..." a heavy-set mountaineer was telling those around him. And soon they were wagging their lips too, as they recalled their experiences with the deceased, striving, as was customary at such an occasion, to cheer the saddened soul separated from the dead body.

From the outer darkness through the open doors newcomers were constantly arriving, kneeling down before the dead body, laying coins in its chest, while those already seated on the benches moved over to make room for them.

The thick candles melted softly, their sides running with melted wax drops that resembled tears themselves, while their bluish fumes mingled with the odor of wax and the sweat of heated bodies hung heavily upon the dull hubbub.

It was growing quite oppressive in the house. Faces dripped with sweat that gleamed in the corpse-candle lights. Meanwhile more newcomers kept arriving, crowding in the doorway.

The body seemed to change as whitish spots, like lichen growths, began to appear over it.

"Oh, my husband, my dearest husband, why have you left me alone to face this cruel world..." Palahna continued her wailing. "Now I shall have no one to send to the city, to bring me what I need, or to give me what I desire..."

While outside by the window the trembita continued its own wailing, making Palahna's sorrow all the greater.

But weren't they adding too much sorrow to the poor soul of Ivan?

Evidently this thought was becoming uppermost in the minds of some of those present, for the movement by the crowded doorway appeared to be taking on a new character. The air of solemnity there was beginning to be broken at times by stamping of feet, the nudging of elbows, the scraping of the benches, and the sudden mounting of voices over the general hubbub. Suddenly a high shrill laugh of a woman cleaved through the heavy gloom, and in a flash the pent-up hubbub broke out into a gladsome uproar that welled up to the ceiling like a tongue of flame bursting out of a black billow of smoke.

"Hey, you,—the long-nosed one, buy a rabbit from me!" a deep bass voice roared, opening up a game usually played at wakes among the Hutzuls, and the answer came back to him on gales of suppressed laughter:

"Ha-ha! The long-nosed one!"

"I won't."

With that the lid was off!

Those who sat nearest to the body turned their backs to it, anxious to join in the merrymaking. Happy smiles lit up their faces, that a moment ago were wrapped in gloom, while the stuffed rabbit, a part of the game, began to be passed from hand to hand, around in a circle, getting closer and closer to the corpse.

"Ha-ha! the hunchbacked!... ha-ha-ha, the crooked one!"

The lights of the corpse-candles flickered wildly from the waves of laughter and smoked all the more.

One after another the guests rose and made their way to the happy, laughing groups that converged in the various corners of the house.

Meanwhile more spots were appearing on the face of the dead body. It seemed as if secret thoughts were coursing through its head, constantly changing its facial expression. A slightly upturned corner of the lips seemed to be asking rather bitterly: "What is life?" Like a flash in the sky, like cherry blossoms?

Already they were kissing in doorway.

"On whom are you hanging?"

"On black-eyed Annie."

Anna was making a great show of repulsing her admirer's ardent advances, but many hands were pushing her to him and hot lips urging her on:

"Go ahead, lass, go ahead..."

And so Anna returned his embraces and warmly kissed his lips to the accompaniment of the rollicking laughter of the onlookers.

The dead body was already forgotten. Only three old women remained seated by it, gazing with glassy eyes at its yellowish face over which a fly was crawling.

The younger women entered into the merrymaking with gusto. With eyes that still reflected their watch over the dead body, they ardently kissed the men around them, ignoring their husbands, who were doing likewise, embracing and kissing other men's wives.

The smacking of the kisses resounded all over the house and merged with the weeping of the trembita outside, that still kept on wailing the tidings of death to the distant hills and mountaintops.

Palahna had ceased her lamentation by now. It was getting late and she had to take care of the guests.

The merriment grew livelier, as the air in the house grew closer from the heat of the packed human bodies, the burning candles, and the smell of the already rotting corpse. Everyone was talking out loud, as if they had forgotten why they were there, telling of their various experiences, laughing uproariously, waving their arms to give emphasis, slapping each other over the back, and winking broadly at the young women.

Those who could not find room inside made bonfires outside the house and played around them. Someone had put out the light in the hallway leading from the outer door to the room, and from it now could be heard the squeals of girls and the suppressed laughter of young men. At times the waves of the boisterous merriment fairly shook the walls of the house.

Meanwhile, the yellow flames of the burning corpse-candles were beginning to falter and weaken in the oppressive air.

Even the elders were now taking part in the merriment. Their hoary heads shook with carefree laughter that parted their lips to disclose rotting yellowed teeth. They even helped the younger men to catch the laughing maidens, thrusting out their gnarled hands that shook with age. The jingling of the coin beads on the breasts of the women, their high pitched voices and laughter, the scraping and banging of benches, the loud guffaws of the men, could be heard far out over the mountainside.

"Ha-ha!... ha-ha!..." laughter rolled from the corners to the threshold and whole rows of people bent double from it, holding on to their sides. Even the corpse of Ivan seemed to smile with them, but rather ironically in seemed.

Upon its chest shone the heap of copper coins, given by the good people to transport its orphaned soul in peace to the next world...

Outside by the window the trembita mournfully wailed its sorrow.

The End

THE U. N. A. SPORTLIGHT

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

CLEVELAND BEATS CARNEGIE

Reporting from District No. 4 of the Ukrainian National Association Basketball League, Nicholas Bobeczko writes that Carnegie traveled to Cleveland on Feb. 25th and was defeated, 14—19, in a well-played game. The one-sided score was due to the fact that the Cleveland boys have had more playing experience than the visitors. Good sportsmanship prevailed during the game. G. Horosko and J. Hodowancki were Cleveland's high scorers with 16 and 11 points respectively, while W. Haluszczak and M. Homa starred for the losers with 6 and 5 points respectively.

DETROIT DEFEATS LORAIN

Stephen Harmych, reporting from District No. 5, writes that Detroit defeated Lorain, 34—25, at the Lorain Y.M.C.A. on Feb. 24th. Detroit took the lead in the opening quarter, but Lorain scored heavily in the 2nd chapter for a 21—17 edge at the end of the half. Detroit regained the lead in the 3rd frame, however, and coasted to victory. W. Kmiecinski scored 16 points for the winners, while J. and S. Harmych accounted for 21 of Lorain's 25 points. The game by quarters:

Detroit:	12	5	9	8	34
Lorain:	5	16	2	8	25

The Lorain-Hamtramck game scheduled for March 9th has been cancelled by Hamtramck.

NEWS FROM ROSSFORD

Nick Bobak reports that Rossford recently defeated the Cleveland Sarrs' team, 43—25, at Rossford. Paul and Andrew Kornowa scored 22 and 17 points respectively for the winners, while John Jay starred for Cleveland with 16 points. The exhibition game by quarters:

Rossford:	10	10	12	11	43
Cleveland:	7	6	6	6	25

The Rossford Reserves defeated the Detroit Ukadets, 34—30, in a recent game.

Parties interested in arranging games with Rossford are asked to write to Nick Bobak, Box 658, Rossford, Ohio.

GIRLS' BOWLING NEWS

The U.N.A. Girls' Bowling Teams of Wilkes-Barre and Plains report a successful card party and dance held on March 2nd. The affair was attended mostly by youth, with several mothers and fathers fondly observing the splendid conduct with which the younger generation entertained. The presence of many boys and girls from neighboring towns contributed to the success of the party. Julia Konick welcomed the guests and announced the winner of the door prize. The white jackets with the beautiful U.N.A. emblems made the bowling girls conspicuous as they attended to the guests.

The party was further enlivened by the arrival of the girls' bowling team from Philadelphia, with its manager, coach and mentor, Peter Zaharchuk. In spite of the tiresome trip and the late hours at the party, the Philadelphia girls managed to win 2 out of 3 from the Wilkes-Barre girls.

The match was held on the day following the card party, and attracted a large number of young U.N.A. members. The highest scorer for the 3 games was Mary Melnyk of Wilkes-Barre with 372 pins. The highest for 2 single game was Jean Yuskiv with 154, who was also Philly's high scorer for the 3 games with 369 pins.

The score for the 3 games:

Philadelphia:	440	549	551	1540
Wilkes-Barre:	564	419	446	1429

A return match is being arranged. Wilkes-Barre at Philadelphia. On March 10th, the Hanover girls are going to Wilkes-Barre to bowl.

NEW YORK TO PLAY PHILLY

George Slobogin reports that the Philadelphia U.N.A. Youth Club will play New York at Our Lady of Mercy Church, Broad St. and Susquehanna Ave. in Philadelphia, on Sun., March 10th. The game will get under way at 2:30 P. M. This is an official game in District No. 1.

NEWS FROM CHICAGO

The Sport Division of Chicago U. N. A. Branches will sponsor a pinocle and rotation billiard tournament, open to all U.N.A. members, men and women and young and old alike. A medal will be given to the winner, and a plaque to the branch the winner represents, for each event. All branches of towns and counties around Chicago are eligible to participate.

The bowling team of Chicago's north-side branch challenges all U. N. A. groups to a friendly sociable game. Interested parties are asked to write to the Athletic Director of Chicago, Joseph Wojcie, 4457 North Christiana Ave., Chicago.

Вже вийшла друком і продається давно потрібна праця, головною в сезон Шевченківських концертів.

Д-р Л. МИШУГА

ШЕВЧЕНКО

— I —

ЖІНКА

(ЖІНКА В ЖИТТІ І ТВОРАХ ПОЕТА)

Яку ролю відіграла в житті Я творач найбільшого українського поета його мати? Мачуха? Сестри? Перша, дитяча любов, Оксана? Польза з Вильяма, Дуна Говорська? Моделі в Академії? Книжки Барвара Ретіша? І інші, аж до Ліпері Полусмакові?

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Накладом "Української Пресової Я Книжкової Спілки". Замовляйте:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND STREET,

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY, N. J.

Вже вийшла друком і продається давно потрібна праця, головною в сезон Шевченківських концертів.

Д-р Л. МИШУГА

ШЕВЧЕНКО

— I —

ЖІНКА

(ЖІНКА В ЖИТТІ І ТВОРАХ ПОЕТА)

Яку ролю відіграла в житті Я творач найбільшого українського поета його мати? Мачуха? Сестри? Перша, дитяча любов, Оксана? Польза з Вильяма, Дуна Говорська? Моделі в Академії? Книжки Барвара Ретіша? І інші, аж до Ліпері Полусмакові?

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Накладом "Української Пресової Я Книжкової Спілки". Замовляйте:

"СВОБОДА"

Тарас Шевченко.

НЕ ГРІЄ СОНЦЕ НА ЧУЖИНІ

Не гріє сонце на чужині,
А дома надто вже некло:
Мені не весело було
На нашій славній Україні;
Ніхто любив мене, втавав,
І я хилився ні до кого.
Блукав собі, молився Богу,
Та люте панство проклинав,
І згадував літа лихі,
Погані, давні літа,
Тоді повисили Христа,
І тепер не вік: би син Марії!
Ніде не весело мені,
Та мабуть весело й не буде,
І на Україні добрі люди,
Отже такі й на чужині!
Хотілося б (та й то для того,
Щоб це робили москалі
Труни із дерева чужого),
Аби хоч крихотку землі
Із-за Дніпра мого святого
Святі вітри принесли...
Та й білих нічого! Так-то, люди,
Хотілося б, та що й гадати!
І аби вже й Бога турбувати,
І аби по-нашому не було!

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО
СЕРЕД ЛИХИХ ЛЮДЕЙ

У цьому оповіданні великої
талановитості українського ро-
ману жовтого в дрібному мі-
стечку Правобережної України
з тижнями, ворожнечами між
панським замком і мі-
щанською уніятською каплицею,
з його потіхами за зломами
людей, Хлопчиком, з якого ці-
ле місто прозивало волоцюгою,
відкриває предивні речі в за-
кинутій уніятській каплиці й в
старому замку.

ЦІНА 45 ЦЕНТИВ.

"СВОБОДА"
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

ПОВІНЬ У КАЛІФОРНІ.

ВІДОМА КУШНІРЬСЬКА ФІРМА
ЮЛІЙ КУЗІВ І СИН315 СЕМА ЕВЕНЯ (на розі 28. вулиці)
У НЬО ЙОРКУ

дякує своїм костюмерам за попери і запевняє, що
вона буде далі виконувати всі роботи, входять в обсяг кушнірства.
Колі Вам треба направити своє футро, відновити або справити нове
здавайтеся на відому адресу:

JULIUS KUSSOFF & SON, 315 SEVENTH AVE., NEW YORK CITY.
Телефон: CHickering 4-3575.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

З ювілею на народні цілі.

В неділю, 11 лютого 1940 р., від-
булося цікаве прийняття в Карпаті
Гола у Нью Йорку. Був це день урод-
ного знаменного бруклінського 50-літ-
нього юнака-самотника, Гната Ци-
бровського. Щоб пошанувати його
визначальність у самотній стані, а ще
більше його громадську роботу, при-
були гості числом біля 300, аж із
4-х штатів. Були всіма: фізичні й
умовні робітники і провідники нашо-
го національного і релігійного життя.
По обіді, серед забави з музикою,
Петро Михайлюк, брат соціаліста
Микола Цибровський і грім. Юліан
Павчак, що був тостмайстром, за-
значили всіх привітних класи дати
на народні цілі. Привітні зробили
це радо і зложили \$109.20. Ці гроші
розділено так: \$30 на українську
новозбудовану церкву св. Луки в
Норт Брукліні; \$20 на українську
школу при церкві св. Юрія в Нью
Йорку; \$15 на українську школу при
церкві св. Володимира в Нью Йорку;
\$5 на українську школу в Стамбулі;
\$16.20 на український
радіопрограми; \$22 на вызволення ак-
цію. Останню суму намірено через
Об'єднання.

Зорку передовий пілі: Марія То-
польська, Анна Вішук, Анна
Скузьська, Анна Цибровська і Анна
Пилипівна та грім. Теодор Скузь-
ський.

Жертву зложили по \$5: Г. Ци-
бровський, В. Бурин, П. Михайлюк,
М. Макаруч; по \$2: Марія Тополь-
ська, В. Лазута, С. Демичук, М.
Цибровський, Г. Цибровський, В. Кіт
і його дружина, А. Олександрів, П.
Корейко, пані Трайвар, грім. Гау-
шка і його дружина, Г. Романів-
ський; по \$1: А. Цибровський, грім.
Теодорович і дружина, грім. Романів
і дружина, П. Пилипівна, пані Ки-
вас, М. М. Кісара, пані Горношні,
пані М. Гігірва, В. Яковський, грім.
Хомів, А. Цигун, грім. Веігер і
дружина, грім. Флорка і дружина,
П. Семків, А. Пожорко, О. Бурин,
А. Снопків, пані Павчак, грім. Гу-
тний і дружина, А. Гутник, грім. Гу-
менюк, А. Бурин, А. Семків, грім.
Галапович і дружина, Д. Цибровський,
грім. Гула і дружина, І. Семків, Т.
Пекан, А. Орлевич, О. Весолов-
ський, Т. Скузьський, П. Павчак, П.
Малицький, грім. Гавришків, І. М.
Кула, М. Кіт, П. Добровський, І.
Рабчик, грім. Лисогір, П. П. Цимба-
ла, П. Коралек, В. Мухарейко, М.
Бенеш, пані Скопняк, Я. Якоба До-
ліш, А. Гула, І. Макарик, пані Ка-
лала, Д. Семків, І. Шейб, В. Пе-
ріт, І. Гусак, грім. Ганстак, І. Фіт,
пані Т. Лазута, М. Балдай.

ЗА КОМІТЕТ:
Петро Михайлюк.ВІД ЖОВТОЇ БАРВИ СТАЄ
ТЕПЛО

Відчування теплоти та холо-
ду не залежить тільки від са-
мої температури. Залежить і
від того, як ми відчуваємося,
що ми думаємо, у якому на-
строю, і навіть від того, чи на
дворі ясно, чи похмуро. От,
наприклад, у зимні темні
під вечір і одночасно ви почи-
наєте відчувати, що трошки
холодно стало. Та от потисну-
ли ви гудзик від електричної
лампи і нараз стало ясно в кім-
наті. І сталося чудо! Ви вже
не так відчуваєте холод. Тем-
ніше вам стало. Чиж від тепла
лампи? Ні, зовсім ні. Світло
змінює ваш настрій. Стало
вам від ясності легше на ду-
ші і від того й тепліше зроби-
лося. От тому д-р Сабін, що
вчить у Ньюйорській універси-
теті, радить, щоб під зиму
малювати кімнати тепло-жо-
вти барвами. У так помало-
ваній кімнаті тепліше буде
почуватися, як, наприклад, у
на біло вибіленій кімнаті, хоч
температура в них може бути
однакова.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Савт Плейнфілд, Н. Дж.,
помер у п'ятницю, 1. березня
1940. у шпиталі член від. 312.
У. Н. Союзу.

Павло Овсяний.
Покійний родився 7. січня
1882. Походив з села Бахова,
повіт Перемиський, Галичина.
Поширив два сини і шість
доньок.

Похорон відбувся в понеді-
лок, 4. березня, з дому жалоби.
Хай земля буде йому пером!

В четвер, 7. березня, рано,
цілком несподівано через не-
вчасний випадок помер в Асто-
рії Л. Ай, Н. Й., член від. 5.
У. Н. Союзу.

Григорій Бернацький.
Покійний родився в січні 1830.
р. в селі Краснополь, повіт
Березинський, у Галичині.

До У. Н. Союзу вступив в
січні 1932. р. Був примірним
членом та дуже ввічливою ада-
чи. Не був жонатий. Жив з
братом Теодором, рівночленим
У. Н. Союзу в Асторії, Л. Ай.

Похорон відбувся 9. берез-
ня з Amerhein Funeral Home,
43-10 Grand Ave., Astoria, в
годині 10. рано, з церкви св.
Юра на E. 7th St., New York,
N. Y.

Хай Покійному буде пером
земля прибраної Вітчизни-Аме-
рини!

Михайло Беля, секр.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

DR. JOHN DERUNA

128 1ST 86. ВУЛИЦЯ
(над стацією підземної залізнич-
ної лінії Лексингтон Ев.)

Капцеляр: положена центрально: до неї легкий доїзд з усіх сторін.
Особі ждальні для жінок. Урядові години: 10-2, 4-9. В неділі 10-2.
Спеціальну увагу присвячується чоловічим і жіночим недугам, непра-
вильностям, слабостям. Докладна екзамінація з розселом крові \$2.

ДОБИВСЯ ЛІКАРСЬКОГО СТУПНЯ В ЕВРОПІ.

BATES & ANDERSON

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y.

ТЕЛЕФОН: 172

Католицький асистент

УМІРКОВАННЯ.

Наші ціни є умірковані. Це треба ко-
нче зазначити, бо репутація, яку ми маємо
щодо кращої услуги, могла би когось на-
вести на думку, що за наші услуги ми жа-
даємо значно багато.

На ділі наші услуги є для всіх і тому на-
ші ціни є для всіх приступні.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

В кожній українській хаті повинен знаходитися
часопис "Свобода".

РОДИННІ ОКАЗІ

ВЕСІЛЬНІ ПОЖЕЛАННЯ
з БОЛТИМОР, МД.,
до БРУКЛІНА, Н. Й.

Отсею дорогою посилаю для Вас
мої любі молодята, Сидорко, своє
широ-сердечне весілля пожелання,
щоб Вас Бог благословив шастям,
я заорюю на многі літа.

Дай Боже Вам і Вашим родичам
всього, що собі від Нього бажаєте.
Ваша тітка

Александра Іванівна

з Балтімор.

БОЛІНІ

Рани на ногах, опухлі ноги, на-
бряклі жила, болючі ноги, флебі-
тіс (запалена жила), напухлі або
болючі коліна чи кістки і рев-
матичні ноги успішно лікуємо на-
шими європейськими методами без
операції.

Офісові години: щоденно від 1
до 6 вечір, в понеділок і четвер-
г від 1 до 8:30 вечір, Нема уря-
дових годин у неділі.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

МЕДИЧНИЙ ЗІЛНИЙ

ЧАЙ НА СЕЧОВИЙ
РОЗСТРІЙ
(DIURETIC).

Цей знаменитий препарат
природних продуктів спричинює
печінку до більшої діяльності.
Вскрешає подразнені міхура і
сечового проводу, які є ви-
ставлені на простуду. В тілі ці-
ли, попробуйте "LESKO" чай,
який злешкує недомогання
болію і печуного пражіння. Ціна
\$1.75 за спор коробки. Замов-
лення шипалайте на адресу:

Mrs. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N.Y.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

АДВОКАТ

В. КУЗЬМА

241 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
Телефон: Bigelow 3-7303

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години:
Від 1-3 пополудні і від 6-8
вечір. Н неділі згідно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Д-р ВОЛОД. ГАШИНЦЬ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ
І АКУШЕР

690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel. Essex 3-5066

Урядові години: Від 1 до 3 попол-
ні, від 6 до 8 вечір.
В неділі згідно з умовою.

DR. M. SMITH
MOVED TO
353 EAST 19th STREET
between 1st & 2nd Avenues
NEW YORK CITY

Tel. STuyvesant 9-1679
Hours: 12-2; 6-8.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги колони-
ків і жінок — Шкіра й кров.

Аналіза крові для подружжого сві-
доща.

Геморойди й жилаки лікуються без
операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST.,
NEW YORK CITY, Room 14.

GRAMercy 7-7697

Офісові години: 10-8; неділя 11-2
Жінка-доктор до обслуги.

X & Флюроскоп. — Екзамінація \$2.00.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMercy 5-2410

Урядові години: рано від 10 до
12. Вечір від 6 до 8, а в неділі
рано від 10 до 12.

Даром пробка

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий
до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи,
коли його вживається тільки в ко-
нечності, а тоді заживається його
або зараз перед нічним спочин-
ком, або по встанню рано.

Мілертон не виробляє привички.
ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢

вистане майже на цілий
місяць.

Спеціальна Ювілейна
Оферта

Ціни до 1. липня 1940:

1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00

Ціни по 1. липня 1940:

1 Package Millerton 1.00
2 " " 1.50
3 " " 2.00
6 " " 3.50

Питайте за зільям Мілертон у
вашій сусідній аптеці, а як там
його не мають, то пишть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U,
P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps acceptable.

Ці ціни важні лише при замовлен-
ні просто з головного офісу.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

ВЛОВА мусить продати "КОФІ
ПАТ" (Coffee Pot). Великий скел,
\$20 рент. Відповідний бізнес, 6 днів
у тижні. Продається дешево. Зголо-
ситися до:

J. TANSKI,
17 St. Marks Place, New York City.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

Українська Гр.-Католицька Церква
в McAdoo, Pa., пошукує ДЯКОУЧИ-
ТЕЛЯ. Має заклади шкільні, при-
готовляти концерти й проповідати хор.
Може знайти посаду від 1. квітня
1940. Голоситися до:

JOHN NESTRAN,
537 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

ШУКАЮТЬ ОСІБ

Пошукує сина МИХАЙЛА ПОТОЧ-
НЯКА, років 29, що уродився у
Скертоні і мешкав з батьком, а сім
років тому втік з ньюйорської
стейт і з того часу не давав про себе
вістки. Хто знав би про нього, або
він сам, проситися дати вістку на
адресу батька: Michael Potochniak,
148 Meridian St., Scranton, Pa. Наго-
рода за інформацію.

УВАГА

ФІЛІДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ
ІВАН ГАСИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Похорони по ціні так низькій як

\$150.
Модерна обстановка. Обслуга че-
сна й шира. Через телефон ми
немовби сусідами.

Office Address:
JOHN HASYN
Undertaker & Embalmer
3948 N. SMEDLEY STREET,
SAGamore 3563 PHILA., PENNA.

Даром пробка

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий
до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи,
коли його вживається тільки в ко-
нечності, а тоді заживається його
або зараз перед нічним спочин-
ком, або по встанню рано.

Мілертон не виробляє привички.
ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢

вистане майже на цілий
місяць.

Спеціальна Ювілейна
Оферта

Ціни до 1. липня 1940:

1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00

Ціни по 1. липня 1940:

1 Package Millerton 1.00
2 " " 1.50
3 " " 2.00
6 " " 3.50

Питайте за зільям Мілертон у
вашій сусідній аптеці, а як там
його не мають, то пишть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U,
P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps acceptable.

Ці ціни важні лише при замовлен-
ні просто з головного офісу.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як далеко поза
Ньюарком. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслуга шира
і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

Даром пробка

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий
до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи,
коли його вживається тільки в ко-
нечності, а тоді заживається його
або зараз перед нічним спочин-
ком, або по встанню рано.

Мілертон не виробляє привички.
ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢

вистане майже на цілий
місяць.

Спеціальна Ювілейна
Оферта

Ціни до 1. липня 1940:

1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00

Ціни по 1. липня 1940:

1 Package Millerton 1.00
2 " " 1.50
3 " " 2.00
6 " " 3.50

Питайте за зільям Мілертон у
вашій сусідній аптеці, а як там
його не мають, то пишть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U,
P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps acceptable.

Ці ціни важні лише при замовлен-
ні просто з головного офісу.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА".

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ